

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM

akreditovaný program inovačného vzdelávania

Cieľová skupina:

Členovia školského podporného tímu – školský špeciálny pedagóg, odborní zamestnanci školy alebo školského zariadenia, odborní zamestnanci CPPP a P/CŠPP. Kurz ponúkame predovšetkým ako balík pre celý okres, kde absolvujú výcvik podporné tímy škôl v jednom okrese so svojím oblasťným CPPP a P/CŠPP.

Ciele kurzu:

1. Naučiť účastníkov novým tímovým zručnostiam podporného tímu a sieťovania (podľa prílohy 1).
2. Implementovať do práce v škole komplexný podporný systém starostlivosti o deti v riziku, skupiny a triedy v školskom prostredí v súlade s filozofiou inkluzívneho vzdelávania.

Rozsah vzdelávacieho programu:

75 hodín (36 hodín prezenčne (3 x 2 dni po 6 h.) + 29 hodín dištančne + 10 h. supervízia). Za absolvovanie každých 50 hodín inovačného vzdelávania v súlade s plánom profesijného rozvoja prináleží zamestnancovi 3 % príplatok za profesijný rozvoj. Maximálny príplatok za inovačné vzdelávanie je 9 %. Podľa § 64 ods. 2 a) môže pracovník uplatniť príplatok až po dvoch rokoch výkonu pracovnej činnosti.

Cena kurzu:

225 eur (v cene je lektorné, nájom, organizačné náklady, akreditácia a občerstvenie) Kurz je poskytovaný s rozličnými väčšími alebo menšími zľavami podľa získanej podpory financovania.

Materiálne/ technické vybavenie/ pomôcky potrebné pri realizácii kurzu:

Bulletin o inkluzívnej škole, odporúčaná literatúra, dataprojektor, internet, zoom, vlastné kazuistiky, kronika tímu a i.

Vstupné prerekvizity kurzu:

Na vstup do vzdelávania je potrebné mať na škole školský podporný tím zložený aspoň z dvoch odborných/pedagogických zamestnancov (školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny pedagóg a pod.). Pred vstupom do vzdelávania odporúčame poznať profesijné štandardy vlastnej profesie a štúdium odporúčanej literatúry.

Program kurzu:

Uvedený vzdelávací program prináša nový pohľad vo vzdelávaní pedagogických a odborných zamestnancov. Ponúka nové kompetencie zamerané na prácu v tíme na škole. Program sa tiež venuje problematike komplexnej starostlivosti o deti v riziku v práci podporného (odborného) tímu, zameriava sa na organizáciu práce tímu, zvyšovaniu ich kompetencií. Program je vvedením do problematiky a prípravou na ďalšiu supervíznu prácu a ďalšie najmä dlhodobejšie vzdelávanie zamestnancov.

Štruktúra vzdelávacieho programu má ambíciu obsiahnuť komplexnú podporu vo vzdelávaní tak, ako to reálna prax prináša. Náš prístup k vzdelávaniu má za to, že školskí pracovníci sa vzdelávajú neustále každý deň, keď sa dokážu efektívne učiť zo svojich

úspechov, chýb a zdrojov. Aj preto vzdelávanie prebieha vo viacerých formách, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vzdelávania:

1. identifikácia inkluzívneho nastavenia školy
2. vzdelávací tréning
3. dištančné úlohy a práca v teréne
4. analýza nastavenia tímu
5. supervízia

Všetky časti vzdelávania majú svoju hodinovú dotáciu a prebiehajú cez priame alebo online tréningové stretnutia alebo terénne činnosti. Počas celého vzdelávania sú povinné i voliteľné úlohy, ktoré umožňujú tímu nadobudnúť na mieru šité zručnosti. Úlohy tvoria reflexia, focus group, práca s kazuistikami, intravízia, návštevy iných podporných tímov, aplikačné projekty a následné akčné učenie, prezentované nahrávky alebo kazuistiky so spätnou väzbou, či supervízie.

forma		Popis	miesto		
dištančne 10 h.		štúdium, webinár, dotazník, focus group	zoom	65 hodín	
1. deň	6 h.	teambuilding, všeobecné kompetencie (legislatíva, etika, hodnoty, bariéry)	CIV		
2. deň	6 h.		CIV		
dištančne 8 h.		vypracovanie otázok a odpovedí z legislatívy	škola		
3. deň	6 h.	práca v teréne, kompetencie k tímu (dokumentácia, koordinácia, role, konflikty, sieťovanie)	škola		
4. deň	6 h.		CIV		
dištančne 8 h.		príprava kroniky tímu - nastavenie systému dokumentácie a práce tímu	škola		
5. deň	6 h.	práca v teréne, kompetencie ku klientovi (prípadové štúdie, procesný štandard, intravízia)	škola		
6. deň	6 h.		CIV		
dištančne 3 h.		tímový feedback dotazníkom, analýza nastavenia tímu	e-form		
		príprava prípadovej štúdie tímu			
7. deň	5 h.	tímová supervízia	CIV		10 hodín
8. deň	5 h.	tímová supervízia	CIV		

Čas:	Názov bloku:	Popis bloku:
Dištančná úloha - IDENTIFIKÁCIA TÍMU A ANALÝZA ŠKOLY		
Tím v prvej fáze vzdelávania preštuduje zaslané vzdelávacie materiály (Na ceste k inkluzívnej škole). Následne sa zúčastní úvodného webináru s diskúziou k teoretickým základom inkluzívneho vzdelávania a organizačným veciam. Do začatia prvého tréningového dňa si tím pripraví vlastnú vstupnú analýzu inkluzívneho nastavenia školy formou <i>focus group</i> a <i>dotazníka</i> vo svojom tíme (s vedením školy).		
Tréningový deň 1 - legislatívne rámce		
9:00	1.blok – Úvod	Zoznámenie, popis programu, očakávania
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – legislatívne rámce jednotlivca	Popis dôležitých normatívnych východísk pre prácu v každej profesii v kombinácii s inkluzívnou kultúrou - využitie Manuálu , Sprievodcu integráciou na ceste k inklúzii, odporúčania ŠŠI a i.
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – legislatívne rámce tímu	Aké sú rámce práce v tíme? Ako je to s GDPR, legislatívnymi rámcami pre sieťovanie s inými organizáciami a pod.
Tréningový deň 2 - inkluzívne rámce		
9:00	1.blok – inkluzívne vzdelávanie	Reflexia vstupnej analýzy v tímoch, inkluzívne princípy v práci tímu
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – inkluzívne hodnoty	Kľúčové hodnoty inkluzívnej tímovej práce
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – bariéry v tíme	Výzvy a bariéry tímovej práce, intravízia, dištančná úloha č. 1
Dištančná úloha č. 1 – OTÁZKY A ODPOVEDE K LEGISLATÍVE		
V nadväznosti na naučené zručnosti účastníci vypracujú za každý tím dve otázky a k nim aj odpovede spracované z argumentácie postavenej na legislatíve. Otázky po zaslaní na mailovú adresu ulohy@inklucentrum.sk prejdú kontrolou a následne poslúžia účastníkom aj pre ich ďalšiu prácu a ukotvenie v profesii a budú aj zverejnené na stránke Inklucentra.		

Čas:	Názov bloku:	Popis bloku:
Tréningový deň 3 - Identifikovať, plánovať a reflektovať tímové ciele		
9:00	1.blok – Prax	Terénne stretnutie v škole - kronika tímu a koordinácia
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – Prax	Dokumentácia tímu, tvorba dohody a systému práce – s vedením, s učiteľmi, s CPPP a P
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – Prax	Reflexia tímu, práca s bariérami, sieťovanie s ostatnými organizáciami
Tréningový deň 4 – Konflikt a intravízia		
9:00	1.blok – Role v tíme	role v tíme, rozhodovanie a koordinátor, komunikácia s vedením
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – Konflikt	identifikácia konfliktu v tíme, rozdielne vnímanie, chápanie a stratégie riešenia problémov, riešenie konfliktu
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – Intravízia v tíme	Intravízia tímu. Dištančná úloha č. 2
Dištančná úloha č. 2 – PLÁNOVANIE V TÍME		
Naučené zručnosti zo vzdelávania sú tréňované v praxi – formou kroniky tímu – formát knihy, brožúry a pod. - individuálne zápisky a listy, úlohy, zápisnice, kompetencie tímu, postupy, harmonogram práce, vedenie dokumentácie a pod. Jednoduchý report k tomuto pošle každý tím na mailovú adresu ulohy@inklucentrum.sk .		

Čas:	Názov bloku:	Popis bloku:
Tréningový deň 5 – Prípadové štúdie		
9:00	1.blok – prax	Ukážka prípadovej štúdie na škole s hosťujúcim facilitátorom
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – prax	Tímové riešenie prípadovej štúdie podľa procesného štandardu
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – prax	Reflexia a intravízia prípadu
Tréningový deň 6 – Procesný štandard		
9:00	1.blok – práca s procesným štandardom	Teoreticko-praktický blok o práci s procesným štandardom, prezentácia prípadovej kazuistiky
10:30	<i>Coffe break</i>	
11:00	2.blok – práca s procesným štandardom	Skupinová diskusia a supervízia ku kazuistikám
12:30	<i>Obedná prestávka</i>	
13:30 - 15:00	3.blok – Záver	Prezentácia prípadovej štúdie, záverečná reflexia, dištančná úloha č. 3
Dištančná úloha č. 3 – spätná väzba a analýza nastavenia tímu		
Tím vypracuje spoločne spätnú väzbu na vzdelávanie a vlastné zručnosti a pošle ju na mailovú adresu ulohy@inklucentrum.sk .		

Supervízia – **supervízia**

Účastníci absolvujú povinný počet hodín individuálnej alebo skupinovej supervízie s lektormi (online alebo osobne) za účelom ďalšej podpory v práci tímu a pri riešení detí v riziku alebo iných výziev tímovej práce. V rámci dištančnej prípravy si účastníci pripravujú jednu kazuistiku, ktorú chcú supervízne riešiť.

Poradenstvo pre tímy: Účastníci majú možnosť počas a po skončení vzdelávania využívať dlhodobé online poradenstvo cez email: poradenstvo@inklucentrum.sk. Účastníci dostávajú k dispozícii aj metodiky, manuály, ukážky, videá a články k tejto téme.

Supervízia kurzu:

Celý program bol pripravovaný s profesionálnymi facilitátormi a priebežne bude počas behov realizovaná aj supervízia za účelom jeho skvalitnenia. Vzdelávací program prešiel pred spustením aj metódou *focus group*, kde sa skupina odborníkov mala možnosť vyjadriť k logike a cieľom programu a takéto cenné pripomienky sme zapracovali do programu. Po skončení každého vzdelávacieho roku prebehne facilitovaná supervízia na zhodnotenie a ďalšie nastavenie vzdelávacieho programu.

Udržateľnosť a šírenie vzdelávacieho programu/prístupu:

Vzdelávacia vízia predpokladá, že súčasťou vzdelávacieho programu bude aj podpora vzniku nových expertov a lektorov v tejto oblasti. Z toho dôvodu bude v každom behu ponúknutá aj možnosť účasti lektorom zo štátnych a neziskových organizácií, ktorí prejavia záujem. Budú mať možnosť zúčastniť sa vzdelávania za účelom jeho ďalšieho šírenia a snahy nastavenia nového systému vzdelávania. Tímy, ktoré budú chcieť aktívnejšie pokračovať, môžu byť potenciálni lektori v budúcnosti. Celý priebeh vzdelávaných tímov bude aj výskumne podchytený akčným výskumom a supervíziou so sledovaním dopadu.

Profil absolventa

Absolvent získa základné i rozširujúce kompetencie pre účely atestačného procesu v oblasti tímových zručností podľa prílohy. Profil sa nastaví už podľa nových profesných štandardov MPC v projekte *Teachers*.

Zoznam odporúčanej literatúry

- Rogers, C. – Freiberg, J. (2020). *Sloboda učiť sa*. Bratislava: Didaktis, 2020.
- Križo, V. a kol. (2019). *Sprievodca integráciou v základných školách na ceste k inkluzívnemu vzdelávaniu*. Bratislava: ŠPÚ, 2019.
- Krnáčová, Z. – Križo, V. (2019). *Cesta k inkluzívnej škole*. Bulletin. Bratislava: CIV. 2019.
- Krnáčová, Z. – Križo, V. (2020). *Školský podporný tím*. Bulletin. Bratislava: CIV. 2020.
- Krnáčová, Z. – Križo, V. (2019). *Manuál - školský podporný tím*. Bratislava: CIV. 2019.
- Krnáčová, Z. – Križo, V. (2020). Odborné kazuistiky k multidisciplinarite: Kazuistika 1 - smútiace deti, Kazuistika 2 - zlyháva systém - dieťa v riziku, Kazuistika 3 - SZP, Kazuistika 4 - terapia hrou. Bratislava: CIV. 2020.

Lektori a garanti programu

Garantmi aj lektormi uvedeného kurzu sú skúsení odborní zamestnanci a pedagógovia spĺňajúci zákonné predpoklady § 55 a 56 zákona 138/2019, ktorí na uvedenom prístupe pracovali celé desaťročie. Lektorský tím spĺňajúci príslušné kvalifikačné predpoklady sa bude postupne rozširovať o ďalších tak, aby bolo šírenie efektívne a dlhodobo udržateľné.

Mgr. Zuzana Krnáčová, M.A, PhD. vyštudovala učiteľstvo výtvarnej výchovy, neskôr M.A. v arteterapii vo Veľkej Británii a doktorandské štúdium v Bratislave. Pôsobila doma i v zahraničí ako terapeut, liečebný pedagóg v rôznych zariadeniach pre deti v riziku. Posledné roky ako expert pomáha pri implementácii komplexnej podpory detí v riziku v školskom prostredí, podpore artefietiky a reflexie do vyučovania, napomáha širokému odbornému chápaniu inkluzívneho vzdelávania v rámci viacerých projektov. Pôsobí ako lektorka a expertka pre vzdelávanie odborných zamestnancov v Centre inkluzívneho vzdelávania i v národnom projekte VÚDPaP.

PaedDr. Mgr. et Mgr. Viktor Križo, PhD. - vyštudoval učiteľstvo matematiky, špeciálnu pedagogiku, teológiu a psychológiu v Bratislave, Trnave i v Brne, toho času realizuje aj PCA

psychoterapeutický výcvik a dlhodobý supervízny tréning. Dvanásť rokov pôsobil ako učiteľ a školský špeciálny pedagóg, aktuálne pracuje ako terénny odborný zamestnanec CPPPaP v Bratislave. Je šíriteľom konceptu inkluzívneho vzdelávania postaveného na humanistickej psychológii Rogersa, Maslova, Landretha a modelu Nenásilnej komunikácie Rosenberga. Angažuje sa pri tvorbe národnej Stratégii inkluzívneho vzdelávania, koordinácii Centra inkluzívneho vzdelávania a v Slovenskej komore učiteľov advokuje tému demokratizácie na školách.

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Do programu inováčného vzdelávania budú zaradení uchádzači z radov pedagogických a odborných zamestnancov na základe písomnej prihlášky, kde uvedú svoje meno, priezvisko, pracovnú pozíciu, zamestnávateľa a kontakt na adresu žiadateľa a uhradia žiadateľom stanovený poplatok na číslo účtu poskytovateľa najneskôr 15 pracovných dní pred začiatkom vzdelávania.

Odporúčame uchádzačom, aby v prípade záujmu o certifikát oprávňujúci na príplatok za profesijný rozvoj nahlásili uvedené vzdelávanie do plánu profesijného rozvoja, resp. získali súhlas zamestnávateľa tak, aby po absolvovaní a odovzdaní certifikátu im bol aj skutočne priznaný príplatok za profesijný rozvoj.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

- účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
- vypracovanie dištančných úloh,
- úspešná záverečná prezentácia kazuistiky pred 3 člennou skúšobnou komisiou
- Po úspešnom absolvovaní a splnení podmienok ukončenia programu inováčného vzdelávania vydá poskytovateľ účastníkovi vzdelávania osvedčenie.

Príloha 1: Model kompetencií v podpornom (odbornom) tíme

Všeobecné kompetencie (filozofia, hodnoty a zákony):

1. poznať a aplikovať **legislatívne predpisy** v oblasti vlastnej profesie a zamestnaneckých práv, znalosť zákonných predpisov v oblasti výchovnej a sociálnej starostlivosti o deti a rodiny,
2. poznať a prijímať inkluzívne **hodnoty** a koncept inkluzívneho vzdelávania, rozumieť princípom multidisciplinárnej starostlivosti.
3. Tím má jasne zadané **etické princípy** praxe a neustále ich reflektuje, pozná profesionálnu etiku jednotlivých profesií a štandardy práce, rozumie etickým dilemám a vie aplikovať procesy etického rozhodovania sa a následne vykonať primerané kroky k riešeniu,
4. tím sa kontinuálne **učí zo skúsenosti, reflexie** práce a vzájomnej spolupráce, čím sa podieľa na zlepšení kvality života školy,
5. tím vie reflektovať **bariéry a limity** spojené s rozličnými postojmi a hodnotami medzi sebou navzájom, i s ostatnými zložkami systému, vie ovplyvňovať a hľadať konštruktívne stratégie k spolupráci.

Kompetencie k tímu:

- **Identifikovať, plánovať a reflektovať** tímové ciele,
- plánovať, rozhodovať, realizovať i **koordinovať spoluprácu** vo vzťahu ku všetkým aktérom,
- poznať **spoločné a rozdielne špecifiká** jednotlivých profesií, využívať kapacity, zdroje i limity členov tímu a ostatných zložiek tak, aby bol využitý ich potenciál, **reflektovať prežívanie** (emócie a potreby) členov tímu ako aj iných zúčastnených v procese spolupráce, rozumieť tomu, ako sa prežívanie odzrkadľuje v konaní a správaní členov tímu a dokáže využiť toto poznanie na prehĺbenie tímovej spolupráce.
- Tím dokáže vyhľadávať a vytvárať spolupracujúce **partnerstvá s inými** zainteresovanými subjektmi (inštitúcie, organizácie naprieč rezortmi), dokáže využiť ich potenciál kapacity a možnosti pri práci s klientom,
- Tím dokáže **otvorene hovoriť** o obsahu práce, spolupráci a všetkých procesoch v tíme,
- tím dokáže vnímať **konflikty** a odlišnosti, identifikovať zdroje konfliktov, poznať a nachádzať stratégie riešenia konfliktov,
- tím vie **zadefinovať svoju rolu** a činnosti vo vzťahu k všetkým zložkám systému organizácie a vie vytvárať dohody medzi tímom a vedením školy, poznatky a skúsenosti zo svojej práce využíva pre rozvoj a podporu organizácie,
- tím má schopnosť **zaznamenať a dokumentovať** činnosť, postupy a intervencie v dokumente, ktorý je dostupný všetkým členom tímu.

Kompetencie ku klientovi (dieťa, rodina, trieda, systém)

- pozitívny postoj voči deťom, adolescentom a ich rodinám, vrátane holistického prístupu k ich riešeniu,
- zadefinovať a realizovať vlastný **procesný štandard**:
 1. identifikácia
 - *schopnosť posúdiť psychologické, pedagogické, zdravotné aj sociálne riziká a ich previazanosť na systémy v ktorých klienti a ich rodiny žijú a fungujú,*
 - *schopnosť identifikovať, popísať a analyzovať potreby a zdroje dieťaťa v jeho systémoch (rodina, škola, soc. systém), realizovať dynamickú diagnostiku.*

- *Tím pozná a mapuje prostredie školy a dokáže identifikovať, zdieľať, vyhľadať a vytvoríť kontakt s potenciálnym klientom,*
 - *analyzuje dostupné informácie a následne vie vyhodnotiť možnosti spolupráce s klientom,*
 - *tím dokáže vyhodnotiť mieru rizika a rozhodnúť, ktorí členovia tímu a akým spôsobom budú u klienta intervenovať,*
 - *tím si vie stanoviť vzťahovú osobu dieťaťa, koordinátora prípadu a odborné role ostatných členov tímu,*
 - *tím dokáže identifikovať, osloviť a vytvoríť dohodu s ďalšími relevantnými účastníkmi v procese spolupráce,*
 - *tím dokáže vytvoríť a odsúhlasiť plán práce a odborných intervencií s klientom,*
 - *tím má znalosti krízovej intervencie a riadenia.*
2. stabilizácia
- *využívať stratégie vytvárania bezpečného prostredia a adaptácie pre klienta po identifikácii, zmene alebo kríze,*
 - *plánovať kroky aktívneho zapojenia ďalších aktérov pre vytvorenie bezpečného prostredia,*
3. intervencia
- *ovládať základné terapeutické, facilitačné a reflektívne zručnosti,*
 - *tím vie prinášať a realizovať dlhodobé komplexné intervenčné riešenia (s klientom, prostredím a systémom),*
 - *tím vyhodnocuje intervenčný plán intravíziou, supervíziou i reflexiou s klientom a prostredím,*
4. udržateľnosť
- *podporovať procesy a riešenia postavené na inkluzívnych stratégiách, ktoré aktivujú prirodzený návrat slobody a zodpovednosti u klienta, jeho autonómie a opätovného etablovania a fungovania v prirodzenom prostredí.*
 - *neustále vyhodnocovanie a reflektovanie procesov cez intravíziu, supervíziu i akčný výskum a záverečné zdokumentovanie riešených prípadov.*